

2021-12-20

REMISSVAR

Dnr Fö2021/00796

Slutbetänkande av Cybersäkerhetsutredningen SOU 2021:63 Sveriges säkerhet – behov av starkare skydd för nätverks- och informationssystem

Sammanfattning

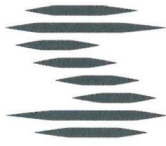
Svenska kraftnät instämmer i stort med de förslag som utredaren föreslagit och i de bedömningar som görs. Svenska kraftnät tillstyrker även i stort de föreslagna förändringarna i säkerhetsskyddslagen. Svenska kraftnät har dock ett antal förslag på tillägg och revideringar av författningsförslagen för att motsvara de ändringar i säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) som trädde i kraft den 1 december 2021.

Svenska kraftnät anser dessutom att tillsynsmyndigheternas rätt till tillgång till verksamhetsutövarers informationssystem bör begränsas till att endast tillåtas vid en pågående tillsyn eller vid utredning av en sådan IT-incident som har betydelse för säkerhetskänslig verksamhet och som ska rapporteras till Säkerhetspolisen enligt 2 kap. 4 § första stycket 2 säkerhetsskyddsförordningen.

Kapitel 1 Författningsförslag

Övergripande synpunkter:

Svenska kraftnät avstyrker förslaget till en ny lydelse av 3 kap. 1 § säkerhetsskyddsförordningen. Utredningens förslag utgår från en tidigare formulering av säkerhetsskyddslagen (2018:285) där begreppet ”samrådsmyndighet” ingick. Begreppet ingår inte i nu gällande säkerhetsskyddslagstiftning. Svenska kraftnät anser att en annan benämning bör väljas för Säkerhetspolisen och Försvarsmaktens uppgifter vid samråd inför driftsättning av informationssystem då även tillsynsmyndigheter har vissa samråd enligt gällande säkerhetsskyddslagstiftning.

Kap 1.1 Förslag till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (2018:585)

I 3 kap. 2 § tredje stycket säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) som trädde i kraft den 1 december 2021 anges följande.

Säkerhetspolisen och Försvarsmakten ska underrätta verksamhetsutövarens tillsynsmyndighet om samråd som skett enligt första stycket.

Svenska kraftnät anser att en sådan bestämmelse bör föras in i till exempel föreslagna 3 a kap. 1 § säkerhetsskyddslagen eller att motsvarande lydelse förs in i säkerhetsskyddsförordningen. Tillsynsmyndigheter behöver få kännedom om vilka samråd om informationssystem som pågår med Säkerhetspolisen.

Svenska kraftnät föreslår därutöver att det införs en skyldighet för Säkerhetspolisen och Försvarsmakten att underrätta tillsynsmyndighet när ett samrådsförfarande avslutas om det avslutas på annat sätt än med föreläggande, förbud eller sanktionsavgift.

Kapitel 1.2 Förslag till förordning om ändring i säkerhetsskyddsförordningen (2018:658)

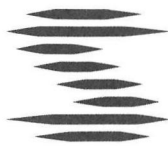
Svenska kraftnät anser att en ny bestämmelse bör införas i säkerhetsskyddsförordningen om information till tillsynsmyndighet om förelägganden och förbud.

Svenska kraftnät anser att tillsynsmyndigheter behöver hållas informerade om samråden och att det är Säkerhetspolisen och Försvarsmakten som bör hålla berörda tillsynsmyndigheter informerade, inte verksamhetsutövarna.

Svenska kraftnät anser därför att en liknande reglering införs för dessa samråd som anges i 6 kap. 6 § första stycket säkerhetsskyddsförordningen (2021:955). Tillsynsmyndigheterna bör underrättas om förelägganden, förbud och sanktionsavgifter då ett sådant utfall kan vara en information om möjliga brister i säkerhetsskyddet hos verksamhetsutövaren.

Svenska kraftnät bedömer att en ny bestämmelse om samverkan vid samråd bör övervägas.

Regeringen har infört en bestämmelse om samverkan vid samråd inför överlåtelse av säkerhetskänslig verksamhet och viss egendom i 6 kap. 7 § säkerhetsskyddsförordningen (2021:955). Svenska kraftnät anser att det även vid den typen av samråd som utredningen föreslår måste finnas en samverkan mellan Säkerhetspolisen och Försvarsmakten och eventuellt berörda tillsynsmyndigheter. Det kan krävas en viss sektorsspecifik kunskap för att fullt ut förstå konsekvensen av förbud mot användning eller förändringar i vissa informationssystem. Det är en kunskap som tillsynsmyndigheterna kan bistå med i ett samrådsförfarande.

Kapitel 12 Certifiering av nätverks- och informationssystem

Svenska kraftnät instämmer i bedömningen att ytterligare certifiering av tekniska lösningar inte är nödvändigt. Svenska kraftnät anser att det är bättre med stöd och rådgivning kring upphandling, kravställning kombinerat med evaluering och rekommenderade tekniska produkter som är gemensamma för många verksamheter. Svenska kraftnät stödjer utredningens slutsats att Försvarets materielverk ur kompetenssynpunkt är en lämplig part att utföra detta arbete.

Kapitel 13 Krav på godkännande och utvidgat samrådsförfarande för informationssystem

Svenska kraftnät stödjer utredningens förslag att ställa ökade krav på formerna för godkännande och samrådsförfarande vid införande eller väsentlig förändring av informationssystem i säkerhetskänslig verksamhet samt att detta införs i lag.

Kapitel 14 Tillgång till informationssystem vid tillsyn

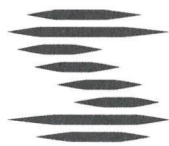
Svenska kraftnät stödjer i stort utredningens förslag och resonemang kring tillsynsmyndigheternas behov av tillgång till informationssystem i samband med tillsyn av säkerhetskänslig verksamhet. Vid sidan om intervjuer och teoretisk granskning kan även praktisk teknisk säkerhetsgranskning (se s. 472–474) vara nödvändig för att påvisa brister i IT-system eller kontrollera säkerhetsskyddsåtgärders effektivitet.

Det är emellertid väsentligt att sådan rätt till tillgång som beskrivs i utredningen endast ska vara tillåten vid en pågående tillsyn eller vid utredning av en sådan IT-incident som har betydelse för säkerhetskänslig verksamhet och som ska rapporteras till Säkerhetspolisen enligt 2 kap. 4 § första stycket 2 säkerhetsskyddförordningen.

Teknisk säkerhetsgranskning på distans av en verksamhetsutövers IT-miljö bör enligt Svenska kraftnäts mening inte tillåtas om den initieras och genomförs självständigt av tillsynsmyndigheten.

Åtskilliga verksamhetsutövare med säkerhetskänslig verksamhet förvaltar i likhet med Svenska kraftnät komplexa tekniska installationer som enbart bör granskas under mycket kontrollerade former.

Om tillgångsrätt till informationssystem på distans inrättas bör den vidare inte få etableras på ett sådant sätt att tillsyn kan ske kontinuerlig. Det bör också införas ett uttryckligt krav på att verksamhetsutövaren ska hållas underrättad om tidpunkt och metod då sådan tillsyn sker.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lotta Medelius-Bredhe efter föredragning av Cem Göcgören, informationssäkerhetschef. I ärendets handläggning har även deltagit Erik Nordman, säkerhetsskyddschef och avdelningschef säkerhet och beredskap.

Sundbyberg, dag som ovan

Lotta Medelius-Bredhe

Cem Göcgören